LEGE nr. 393 din 28 septembrie 2004 privind Statutul aleşilor locali

(la data 16-nov-2012 reglementat de Hotarirea 5H/2012)
(la data 18-apr-2005 a se vedea referinte de aplicare din Hotarirea 282/2005)
(la data 07-oct-2004 actul a fost promulgata de Decretul 738/2004)

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I: Dispoziţii generale

Art. 1

Prezenta lege are ca obiect stabilirea condiţiilor de exercitare a mandatului de către aleşii locali, a drepturilor şi obligaţiilor ce le revin în baza mandatului încredinţat.

Art. 2

(1) Prin aleşi locali, în sensul prezentei legi, se înţelege consilierii locali şi consilierii judeţeni, primarii, primarul general al municipiului Bucureşti, viceprimarii, preşedinţii şi vicepreşedinţii consiliilor judeţene. Este asimilat aleşilor locali şi delegatul sătesc.

(2) Consilierii locali şi consilierii judeţeni, precum şi primarii se aleg prin vot universal, egal, direct, secret şi liber exprimat de către cetăţenii cu drept de vot din unitatea administrativ-teritorială în care urmează să-şi exercite mandatul, potrivit legii.

(la data 23-mai-2015 Art. 2, alin. (2) din capitolul I modificat de Art. 139, punctul 1. din titlul III din Legea 115/2015)

(3) Preşedinţii şi vicepreşedinţii consiliilor judeţene, precum şi viceprimarii sunt aleşi prin vot secret indirect, potrivit prevederilor Legii administraţiei publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.

(la data 23-mai-2015 Art. 2, alin. (3) din capitolul I modificat de Art. 139, punctul 1. din titlul III din Legea 115/2015)

(4) Delegatul sătesc se alege potrivit Legii nr. 215/2001, cu modificările şi completările ulterioare.

Art. 3

(1) Participarea aleşilor locali la activitatea autorităţilor administraţiei publice locale are caracter public şi legitim, fiind în acord cu interesele generale ale colectivităţii în care îşi exercită mandatul.

(2) În exercitarea mandatului, aleşii locali se află în serviciul colectivităţii locale şi sunt responsabili în faţa acesteia.

(la data 30-iun-2006 Art. 3, alin. (2) din capitolul I modificat de Art. I, punctul 1. din Legea 249/2006)

Art. 4

În asigurarea liberului exerciţiu al mandatului lor, aleşii locali îndeplinesc o funcţie de autoritate publică şi sunt ocrotiţi de lege.

CAPITOLUL II: Exercitarea mandatului de către aleşii locali

SECŢIUNEA 1: Exercitarea mandatului de către consilierii locali şi consilierii judeţeni

Art. 5

Consilierii locali şi consilierii judeţeni îşi exercită drepturile şi îşi îndeplinesc îndatoririle pe întreaga durată a mandatului pentru care au fost aleşi.

Art. 6

(1) Consilierii validaţi intră în dreptul deplinei exercitări a mandatului de la data declarării ca legal constituit a consiliului din care fac parte, potrivit Legii nr. 215/2001, cu modificările şi completările ulterioare.

(2) Validarea mandatului de consilier se face prin votul deschis al majorităţii consilierilor prezenţi. Persoana al cărei mandat este supus validării nu participă la vot.

(3) Consilierii validaţi după şedinţa de constituire a consiliului intră în exerciţiul mandatului de consilier după depunerea jurământului.

Art. 6[1]

La şedinţa de constituire a consiliilor locale şi judeţene, prezenţa consilierilor aleşi este obligatorie, cu excepţia cazurilor în care absenţa este temeinic motivată.

(la data 30-iun-2006 Art. 6 din capitolul II, sectiunea 1 completat de Art. I, punctul 2. din Legea 249/2006)

Art. 7

(1) Consilierii locali şi consilierii judeţeni, ale căror mandate au fost validate, depun în faţa consiliului local, respectiv a consiliului judeţean, următorul jurământ în limba română: "Jur să respect Constituţia şi legile ţării şi să fac, cu bună-credinţă, tot ceea ce stă în puterile şi priceperea mea pentru binele locuitorilor comunei (oraşului, judeţului). Aşa să-mi ajute Dumnezeu." Jurământul poate fi depus şi fără formula religioasă.

(2) Consilierii locali şi consilierii judeţeni care refuză să depună jurământul sunt consideraţi demisionaţi de drept.

Art. 8

(1) După declararea ca legal constituit a consiliului, consilierilor în funcţie li se eliberează o legitimaţie care atestă calitatea de membru al consiliului, semnată de primar, respectiv de preşedintele consiliului judeţean.

(2) Consilierii locali şi consilierii judeţeni primesc un semn distinctiv al calităţii lor de reprezentanţi aleşi ai colectivităţii locale, pe care au dreptul să îl poarte pe întreaga durată a mandatului.

(3) Modelul legitimaţiei de consilier şi cel al semnului distinctiv se stabilesc prin hotărâre a Guvernului. Cheltuielile pentru confecţionarea acestora se suportă din bugetul local. Legitimaţia şi însemnul se pot păstra de către consilierii locali, după încetarea mandatului, cu titlu evocativ.

Art. 9

(1) Calitatea de consilier local sau de consilier judeţean încetează la data declarării ca legal constituit a noului consiliu ales.

(2) Calitatea de consilier local sau de consilier judeţean încetează de drept, înainte de expirarea duratei normale a mandatului, în următoarele cazuri:

a) demisie;
b) incompatibilitate;
c) schimbarea domiciliului într-o altă unitate administrativ-teritorială, inclusiv ca urmare a reorganizării acesteia;
d) lipsa nemotivată de la mai mult de 3 şedinţe ordinare consecutive ale consiliului;
e) imposibilitatea exercitării mandatului pe o perioadă mai mare de 6 luni consecutive, cu excepţia cazurilor prevăzute

de lege;
f) condamnarea, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la o pedeapsă privativă de libertate;
g) punerea sub interdicţie judecătorească;
h) pierderea drepturilor electorale;
h^1) pierderea calităţii de membru al partidului politic sau al organizaţiei minorităţilor naţionale pe a cărei listă a fost ales;
(la data 30-iun-2006 Art. 9, alin. (2), litera H. din capitolul II, sectiunea 1 completat de Art. I, punctul 3. din Legea 249/2006)

(la data 02-sep-2014 Art. 9, alin. (2), litera H^1. din capitolul II, sectiunea 1 a fost in legatura cu Ordonanta urgenta 55/2014)
i) deces.
(2^1) Cazul prevăzut la alin. (2) lit. h^1) se aplică şi viceprimarului.
(la data 30-iun-2006 Art. 9, alin. (2) din capitolul II, sectiunea 1 completat de Art. I, punctul 4. din Legea 249/2006)

(3) Încetarea de drept a mandatului de consilier se constată de către consiliul local, respectiv de consiliul judeţean, prin hotărâre, la propunerea primarului ori, după caz, a preşedintelui consiliului judeţean sau a oricărui consilier.
(4) În cazurile prevăzute la alin. (2) lit. c)-e) şi h^1), hotărârea consiliului poate fi atacată de consilier, la instanţa de contencios administrativ, în termen de 10 zile de la comunicare. Instanţa se va pronunţa în termen de cel mult 30 de zile. În acest caz, procedura prealabilă nu se mai efectuează, iar hotărârea primei instanţe este definitivă şi irevocabilă.
(la data 30-iun-2006 Art. 9, alin. (4) din capitolul II, sectiunea 1 modificat de Art. I, punctul 5. din Legea 249/2006)

Art. 10
Consilierii locali şi consilierii judeţeni pot demisiona, anunţând în scris preşedintele de şedinţă, respectiv preşedintele consiliului judeţean, care ia act de aceasta. Preşedintele propune consiliului adoptarea unei hotărâri prin care se ia act de demisie şi se declară locul vacant.
Art. 11
(1) Încetarea mandatului de consilier în cazul schimbării domiciliului în altă unitate administrativ-teritorială poate interveni numai după efectuarea în actul de identitate al celui în cauză a menţiunii corespunzătoare, de către organul abilitat potrivit legii.
(2) Prevederile art. 9 alin. (2) lit. e) nu se aplică în cazul în care consilierul a fost însărcinat de către consiliul din care face parte, de către Guvern sau de către Parlament cu exercitarea unei misiuni în ţară sau în străinătate. Pe durata exercitării misiunii încredinţate exercitarea mandatului se suspendă.
(3) Prevederile art. 9 alin. (2) lit. f)-h) devin aplicabile numai după rămânerea definitivă şi irevocabilă a hotărârii judecătoreşti.
Art. 12
(1) Cu excepţia cazului prevăzut la art. 9 alin. (2) lit. h^1), în situaţiile de încetare a mandatului înainte de expirarea duratei normale a acestuia, consiliul local sau consiliul judeţean, după caz, adoptă în prima şedinţă ordinară, la propunerea primarului, respectiv a preşedintelui consiliului judeţean, o hotărâre prin care se ia act de situaţia apărută şi se declară vacant locul consilierului în cauză.
(la data 23-mai-2015 Art. 12, alin. (1) din capitolul II, sectiunea 1 modificat de Art. 139, punctul 2. din titlul III din Legea 115/2015)

(2) Hotărârea va avea la bază, în toate cazurile, un referat constatator semnat de primar şi de secretarul comunei sau oraşului, respectiv de preşedintele consiliului judeţean şi de secretarul general al judeţului. Referatul va fi însoţit de actele justificative.
(3) În cazul prevăzut la art. 9 alin. (2) lit. h^1), în termen de 30 de zile de la data sesizării partidului politic sau a organizaţiei cetăţenilor aparţinând minorităţilor naţionale pe a cărei listă consilierul local sau consilierul judeţean a fost ales, prefectul constată, prin ordin, încetarea mandatului consilierului local sau judeţean înainte de expirarea duratei normale a acestuia şi declară vacant locul consilierului local sau judeţean.
(la data 23-mai-2015 Art. 12, alin. (2) din capitolul II, sectiunea 1 completat de Art. 139, punctul 3. din titlul III din Legea 115/2015)

SECŢIUNEA 2: Exercitarea mandatului de către primar
Art. 13
Primarul îşi exercită drepturile şi îşi îndeplineşte îndatoririle ce îi revin pe întreaga durată a mandatului pentru care a fost ales.
(la data 23-mai-2015 Art. 13 din capitolul II, sectiunea 2 modificat de Art. 139, punctul 4. din titlul III din Legea 115/2015)

Art. 14
(1) Primarul intră în dreptul deplinei exercitări a mandatului după depunerea jurământului, al cărui conţinut este prevăzut la art. 7 alin. (1).
(2) După depunerea jurământului în cadrul unei ceremonii publice, primarului i se înmânează legitimaţia, care va fi semnată de preşedintele de şedinţă, un semn distinctiv al calităţii de primar, pe care acesta are dreptul să îl poarte, potrivit legii, pe întreaga durată a mandatului, precum şi eşarfa în culorile drapelului naţional al României.
(3) Modelul legitimaţiei de primar, al semnului distinctiv şi al eşarfei se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.
(4) Eşarfa va fi purtată în mod obligatoriu la Ziua Naţională a României, la solemnităţi, recepţii, ceremonii publice şi la celebrarea căsătoriilor, indiferent de locul de desfăşurare a acestora.
(5) Legitimaţia şi însemnul de primar se pot păstra după încetarea mandatului, cu titlu evocativ.
Art. 15
(1) Calitatea de primar şi, respectiv, de preşedinte al consiliului judeţean încetează la data depunerii jurământului de către noul primar şi, respectiv, de preşedintele consiliului judeţean.
(la data 10-apr-2009 Art. 15, alin. (1) din capitolul II, sectiunea 2 modificat de Art. 1, punctul 1. din Legea 58/2009)

(2) Calitatea de primar şi, respectiv, de preşedinte al consiliului judeţean încetează, de drept, înainte de expirarea duratei normale a mandatului în următoarele cazuri:
(la data 10-apr-2009 Art. 15, alin. (2) din capitolul II, sectiunea 2 modificat de Art. 1, punctul 2. din Legea 58/2009)

a) demisie;

b) incompatibilitate;
c) schimbarea domiciliului într-o altă unitate administrativ-teritorială;
(la data 21-iul-2006 Art. 15, alin. (2), litera D. din capitolul II, sectiunea 2 abrogat de Art. I, punctul 111. din Legea 286/2006)
e) condamnarea, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la o pedeapsă privativă de libertate;
(la data 29-iun-2015 Art. 15, alin. (2), litera E. din capitolul II, sectiunea 2 a se vedea referinte de aplicare din Decizia 18/2015)
f) punerea sub interdicţie judecătorească;
g) pierderea drepturilor electorale;
g^1) pierderea, prin demisie, a calităţii de membru al partidului politic sau al organizaţiei minorităţii naţionale pe a cărei listă a fost ales;
(la data 30-iun-2006 Art. 15, alin. (2), litera G. din capitolul II, sectiunea 2 completat de Art. I, punctul 6. din Legea 249/2006)

(la data 02-sep-2014 Art. 15, alin. (2), litera G^1. din capitolul II, sectiunea 2 a fost in legatura cu Ordonanta urgenta 55/2014)
h) deces.

Art. 16

(1) În toate cazurile de încetare înainte de termen a mandatului de primar, prefectul emite un ordin prin care constată încetarea mandatului primarului.
(2) Ordinul va avea la bază un referat semnat de secretarul comunei sau al oraşului, precum şi actele din care rezultă motivul legal de încetare a mandatului.

Art. 17

(1) Primarul poate demisiona, anunţând în scris consiliul local şi prefectul. La prima şedinţă a consiliului, preşedintele de şedinţă ia act de această situaţie, care se consemnează în procesul-verbal şi devin aplicabile dispoziţiile art. 16.
(2) Prefectul ia act prin ordin de demisia primarului. Ordinul prefectului, împreună cu un extras din procesul-verbal al şedinţei, se înaintează Ministerului Administraţiei şi Internelor, care va propune Guvernului stabilirea datei desfăşurării alegerilor pentru un nou primar.
(3) Prevederile art. 11 alin. (1) se aplică şi în cazul primarului.
(4) Primarul se află în imposibilitatea exercitării mandatului în situaţiile în care nu se poate prezenta efectiv la primărie din motive de sănătate sau din alte cauze, chiar dacă acestea nu îi sunt imputabile. Prevederile art. 11 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.
(5) În cazurile prevăzute la art. 15 alin. (2) lit. e)-g), încetarea mandatului poate avea loc numai după rămânerea definitivă şi, după caz, irevocabilă a hotărârii judecătoreşti.

SECŢIUNEA 3: Exercitarea mandatului de către preşedintele şi vicepreşedinţii consiliului judeţean, de către viceprimari şi de către delegatul sătesc

Art. 18

(1) Preşedintele şi vicepreşedinţii consiliului judeţean, precum şi viceprimarii intră în exercitarea mandatului după declararea lor ca legal aleşi, potrivit Legii nr. 215/2001, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.
(la data 23-mai-2015 Art. 18, alin. (1) din capitolul II, sectiunea 3 modificat de Art. 139, punctul 5. din titlul III din Legea 115/2015)

(2) Exercitarea mandatului de către persoanele prevăzute la alin. (1) încetează odată cu expirarea mandatului consiliului din care fac parte.
(la data 21-iul-2006 Art. 18, alin. (2) din capitolul II, sectiunea 3 modificat de Art. I, punctul 111. din Legea 286/2006)

(3) Încetarea mandatului de consilier, în condiţiile art. 9 alin. (2), are ca efect încetarea de drept, pe aceeaşi dată, şi a mandatului de preşedinte sau vicepreşedinte al consiliului judeţean.
(la data 23-mai-2015 Art. 18, alin. (3) din capitolul II, sectiunea 3 modificat de Art. 139, punctul 5. din titlul III din Legea 115/2015)

(4) Mandatul de preşedinte sau de vicepreşedinte al consiliului judeţean, respectiv de viceprimar poate înceta înainte de termen în urma eliberării sau revocării acestuia din funcţie, în condiţiile Legii nr. 215/2001, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.
(la data 23-mai-2015 Art. 18, alin. (4) din capitolul II, sectiunea 3 modificat de Art. 139, punctul 5. din titlul III din Legea 115/2015)

Art. 19

Delegatul sătesc îşi exercită mandatul de la data alegerii sale, în condiţiile Legii nr. 215/2001, cu modificările şi completările ulterioare. Expirarea mandatului delegatului sătesc are loc o dată cu alegerea unui alt delegat sătesc, precum şi în cazurile prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. a), b) şi e)-i). Adunarea sătească poate hotărî oricând eliberarea din funcţie a delegatului sătesc şi alegerea unei alte persoane în această funcţie.

CAPITOLUL III: Protecţia legală a aleşilor locali

Art. 20

(1) În exercitarea mandatului, aleşii locali sunt în serviciul colectivităţii, fiind ocrotiţi de lege.
(2) Libertatea de opinie şi de acţiune în exercitarea mandatului alesului local este garantată.

Art. 21

Aleşii locali nu pot fi traşi la răspundere juridică pentru opiniile politice exprimate în exercitarea mandatului.

Art. 22

Reţinerea, arestarea sau trimiterea în judecată penală ori contravenţională a aleşilor locali, precum şi faptele săvârşite care au determinat luarea măsurilor se aduc la cunoştinţă atât autorităţii administraţiei publice din care fac parte, cât şi prefectului, în termen de cel mult 24 de ore, de către organele care au dispus măsurile respective.

Art. 23

(1) Pe întreaga durată a mandatului, aleşii locali se consideră în exerciţiul autorităţii publice şi se bucură de protecţia prevăzută de lege.
(la data 01-feb-2014 Art. 23, alin. (1) din capitolul III modificat de Art. 154, punctul 1. din titlul II din Legea 187/2012)

(2) De aceeaşi protecţie juridică beneficiază şi membrii familiei - soţ, soţie şi copii - în cazul în care agresiunea împotriva acestora urmăreşte nemijlocit exercitarea de presiuni asupra alesului local în legătură cu exercitarea mandatului său.

CAPITOLUL IV: Grupurile de consilieri

Art. 24

(1) Consilierii se pot constitui în grupuri, în funcţie de partidele sau alianţele politice pe ale căror liste au fost aleşi, dacă sunt în număr de cel puţin 3.
(2) Consilierii care nu îndeplinesc condiţiile prevăzute la alin. (1) pot constitui un grup prin asociere.
(3) Grupul de consilieri este condus de un lider, ales prin votul deschis al majorităţii membrilor grupului.

Art. 25
Prevederile art. 24 alin. (1) se aplică şi consilierilor independenţi.

Art. 26
Consilierii nu pot forma grupuri în numele unor partide care nu au participat la alegeri sau care nu au întrunit numărul de voturi necesar pentru a intra în consiliu cu cel puţin un consilier.

Art. 27
În cazul fuzionării, două sau mai multe partide, care sunt reprezentate în consiliu sau care au deja constituite grupuri, pot forma un grup distinct.

CAPITOLUL V: Drepturile aleşilor locali

Art. 28
(1) Pe timpul exercitării mandatului de primar, viceprimar, preşedinte sau vicepreşedinte al consiliului judeţean se suspendă contractul de muncă sau actul de numire a acestora în cadrul unei instituţii ori autorităţi publice, respectiv la regii autonome sau la societăţi comerciale cu capital integral ori majoritar de stat sau ale unităţilor administrativ-teritoriale.
(2) Sunt exceptate de la suspendarea contractului de muncă sau a actului de numire cadrele didactice, cercetătorii ştiinţifici, ziariştii cu atestat profesional, oamenii de cultură şi artă.
(la data 30-iun-2006 Art. 28, alin. (2) din capitolul V modificat de Art. I, punctul 7. din Legea 249/2006)

Art. 29
(1) În funcţiile deţinute de persoanele ale căror contracte de muncă sau acte de numire au fost suspendate potrivit art. 28 alin. (1) pot fi numite sau angajate alte persoane, numai pe durată determinată.
(2) Funcţiile de conducere pot fi ocupate numai prin delegare, pe durata exercitării mandatului de către titular.
(3) În cazul în care, pe durata exercitării mandatului de către persoanele care ocupă funcţiile de aleşi locali prevăzute la art. 28 alin. (1), au loc reorganizări ale persoanei juridice, acestea sunt obligate să comunice persoanelor ale căror contracte de muncă sau acte de numire au fost suspendate noile locuri de muncă stabilite, corespunzător celor deţinute de acestea, cu respectarea legislaţiei în vigoare.

Art. 30
(1) La încetarea mandatului de primar, de viceprimar, de preşedinte sau vicepreşedinte al consiliului judeţean persoanele în cauză îşi reiau activitatea în executarea aceloraşi contracte de muncă sau acte de numire. La stabilirea clasei şi gradului de încadrare se vor lua în calcul şi perioadele lucrate în funcţiile de demnitate publică alese.
(2) În cazul în care conducerea persoanei juridice refuză reluarea activităţii în funcţia deţinută anterior alegerii, persoana în cauză se va putea adresa instanţei de judecată competente, cererea fiind scutită de taxă de timbru judiciar.

Art. 31
Timp de 2 ani de la data încetării mandatului, persoanelor prevăzute la art. 28 alin. (1) nu li se poate modifica sau desface contractul de muncă ori acestea nu pot fi eliberate din funcţie pe motive ce nu le sunt imputabile.

Art. 32
La încetarea mandatului, primarii şi viceprimarii, preşedinţii şi vicepreşedinţii consiliilor judeţene, care îndeplinesc condiţiile prevăzute de lege pentru pensionare sau sunt pensionari, beneficiază, la cerere, de calcularea sau, după caz, de recalcularea pensiei, luându-se în calcul şi indemnizaţiile lunare primite, în condiţiile legii.

Art. 33
Aleşii locali au dreptul de iniţiativă în promovarea actelor administrative, individual sau în grup.

Art. 34
(1) Pentru participarea la lucrările consiliului şi ale comisiilor de specialitate, consilierii au dreptul la o indemnizaţie de şedinţă. Preşedinţilor şi vicepreşedinţilor consiliilor judeţene nu li se acordă indemnizaţie de şedinţă.
(2) Indemnizaţia de şedinţă pentru membrii consiliului care participă la şedinţele ordinare ale consiliului şi ale comisiilor de specialitate va fi în cuantum de până la 5% din indemnizaţia lunară a primarului, preşedintelui consiliului judeţean sau primarului general al municipiului Bucureşti, după caz.
(3) Numărul maxim de şedinţe pentru care se poate acorda indemnizaţia, potrivit alin. (2), este de o şedinţă de consiliu si 1 -2 şedinţe de comisii de specialitate pe lună.
(la data 07-iul-2005 Art. 34, alin. (3) din capitolul V modificat de Art. 1, punctul 2. din Legea 216/2005)

(la data 07-iul-2005 Art. 34, alin. (4) din capitolul V abrogat de Art. 1, punctul 3. din Legea 216/2005)
(5) Plata indemnizaţiilor stabilite potrivit prevederilor alin. (2) şi (3) se efectuează exclusiv din veniturile proprii ale bugetelor locale, respectiv judeţene.
(la data 07-iul-2005 Art. 34, alin. (5) din capitolul V modificat de Art. 1, punctul 4. din Legea 216/2005)

(6) Consilierii au dreptul la decontarea cheltuielilor pe care le-au făcut în exercitarea mandatului, în condiţiile legii.
(7) Prevederile prezentului articol se aplică în mod corespunzător şi delegatului sătesc.

Art. 35
Primarii şi viceprimarii, precum şi preşedinţii şi vicepreşedinţii consiliilor judeţene au dreptul la o indemnizaţie lunară, stabilită potrivit legii. De asemenea, ei au dreptul la decontarea, în condiţiile legii, a cheltuielilor legate de exercitarea mandatului.

Art. 36
(la data 12-dec-2008 Art. 36 din capitolul V a se vedea recurs in interesul legii Decizia 16/2008)
Drepturile băneşti cuvenite aleşilor locali, potrivit legii, pot fi cumulate cu pensia sau cu alte venituri, în condiţiile legii.

Art. 37
Consilierii şi delegatul sătesc, care participă la şedinţele de consiliu organizate în mod excepţional în timpul programului de lucru, se consideră învoiţi de drept, fără a le fi afectat salariul şi celelalte drepturi ce le revin, potrivit legii, de la locul de muncă.

Art. 38

(1) Primarii şi viceprimarii, preşedinţii şi vicepreşedinţii consiliilor judeţene beneficiază de concedii de odihnă, concedii medicale, concedii fără plată, precum şi de concedii plătite în cazul unor evenimente familiale deosebite, potrivit legii.

(2) Pentru a beneficia de concediu fără plată sau de concedii plătite în cazul unor evenimente familiale deosebite, primarii şi preşedinţii consiliilor judeţene au obligaţia de a informa, în prealabil, consiliul local sau judeţean, după caz, indicând durata acestora şi perioada în care vor avea loc. În cazuri de urgenţă, informarea se va face în prima şedinţă de consiliu, organizată după terminarea concediului.

(3) Concediile fără plată sau pentru evenimente familiale deosebite, precum şi durata acestora, în cazul viceprimarilor şi vicepreşedinţilor consiliilor judeţene, se aprobă de către primar, respectiv de către preşedinte.

Art. 39

Durata exercitării mandatului de primar şi de viceprimar, de preşedinte şi de vicepreşedinte al consiliului judeţean constituie vechime în muncă şi în specialitate şi se ia în calcul la promovare şi la acordarea tuturor drepturilor băneşti rezultate din aceasta, inclusiv la calcularea şi la recalcularea pensiei.

Art. 40

Aleşii locali care folosesc autoturismul proprietate personală sau mijloacele de transport în comun pentru a se deplasa din localitatea în care domiciliază în localitatea în care se desfăşoară şedinţa consiliului local, a consiliului judeţean sau a comisiilor de specialitate vor primi contravaloarea transportului.

Art. 41

Aleşii locali beneficiază de plata cursurilor de pregătire, formare şi perfecţionare profesională organizate de instituţii specializate, în decursul mandatului, conform hotărârii consiliului local sau judeţean.

(2) Aleşii locali au obligaţia de a participa la cel puţin un curs de pregătire în domeniul administraţiei publice locale, în decursul primului an de mandat.

(3) Se exceptează de la prevederile alin. (2) aleşii locali care au deţinut anterior un alt mandat de consilier local, consilier judeţean, preşedinte al consiliului judeţean, primar sau au exercitat funcţia de prefect, au fost funcţionari publici, au deţinut un mandat de parlamentar sau au studii economice, juridice sau administrative.

(4) Cursurile de pregătire vor fi organizate de instituţiile abilitate de lege.

(la data 30-iun-2006 Art. 41 din capitolul V completat de Art. I, punctul 8. din Legea 249/2006)

Art. 42

(1) Dreptul aleşilor locali de a avea acces la orice informaţie de interes public nu poate fi îngrădit.

(2) Autorităţile administraţiei publice centrale şi locale, instituţiile, serviciile publice, precum şi persoanele juridice de drept privat sunt obligate să asigure informarea corectă a aleşilor locali, potrivit competenţelor ce le revin, asupra treburilor publice şi asupra problemelor de interes local.

Art. 43

(1) Dreptul de asociere este garantat aleşilor locali.

(2) În virtutea mandatului reprezentativ acordat de colectivităţile locale, structurile asociative legal constituite ale aleşilor locali vor fi consultate de către autorităţile administraţiei publice centrale în toate problemele de interes local.

Art. 44

(1) În urma îndeplinirii unor misiuni oficiale, aleşii locali sunt obligaţi să prezinte, la prima şedinţă ordinară de consiliu, un raport privind deplasările efectuate.

În cazul primarului, viceprimarului şi consilierilor locali, termenul maxim de depunere a raportului este de 30 de zile, iar în cazul consilierilor judeţeni este de 45 de zile de la data încheierii misiunii.

(2) În cazul nerespectării prevederilor alin. (1), aleşii locali vor suporta cheltuielile deplasării.

CAPITOLUL VI: Obligaţiile aleşilor locali

Art. 45

Aleşii locali, în calitate de reprezentanţi ai colectivităţii locale, au îndatorirea de a participa, pe durata mandatului, la exercitarea funcţiilor autorităţilor administraţiei publice locale din care fac parte sau pe care le reprezintă, cu bună-credinţă şi fidelitate faţă de ţară şi de colectivitatea care i-a ales.

Art. 46

Consilierii locali şi consilierii judeţeni sunt obligaţi să respecte Constituţia şi legile ţării, precum şi regulamentul de funcţionare a consiliului, să se supună regulilor de curtoazie şi disciplină şi să nu folosească în cuvântul lor sau în relaţiile cu cetăţenii expresii injurioase, ofensatoare ori calomnioase.

Art. 47

Aleşii locali sunt obligaţi să menţioneze expres situaţiile în care interesele lor personale contravin intereselor generale. În cazurile în care interesul personal nu are caracter patrimonial, consiliile locale pot permite participarea la vot a consilierului.

Art. 48

Aleşii locali sunt obligaţi la probitate şi discreţie profesională.

Art. 49

Aleşii locali sunt obligaţi să dea dovadă de cinste şi corectitudine; este interzis alesului local să ceară, pentru sine sau pentru altul, bani, foloase materiale sau alte avantaje.

Art. 50

(1) Aleşii locali au obligaţia de a aduce la cunoştinţă cetăţenilor toate faptele şi actele administrative ce interesează colectivitatea locală.

(2) Aleşii locali sunt obligaţi ca, în exercitarea mandatului, să organizeze periodic, cel puţin o dată pe trimestru, întâlniri cu cetăţenii, să acorde audienţe şi să prezinte în consiliul local o informare privind problemele ridicate la întâlnirea cu cetăţenii.

(3) Comisiile de specialitate sunt obligate să prezinte consiliului un raport anual de activitate, care va fi făcut public prin grija secretarului comunei sau oraşului, respectiv a secretarului general al judeţului sau al municipiului Bucureşti.

Art. 51

Aleşii locali au îndatorirea de a-şi perfecţiona pregătirea în domeniul administraţiei publice locale, urmând cursurile de pregătire, formare şi perfecţionare organizate în acest scop de instituţiile abilitate.

Art. 52

(1) Consilierii locali şi consilierii judeţeni, preşedinţii şi vicepreşedinţii consiliilor judeţene nu pot lipsi de la lucrările consiliului sau ale comisiilor de specialitate din care fac parte decât în situaţiile prevăzute în regulamentul de funcţionare.
(2) Nu se consideră absent consilierul care nu participă la lucrări întrucât se află în îndeplinirea unei însărcinări oficiale, precum şi în alte cazuri stabilite prin regulamentul de funcţionare a consiliului.

Art. 53

Aleşii locali nu pot face uz şi nu se pot prevala de această calitate în exercitarea unei activităţi private.

Art. 54

(la data 25-nov-2007 Art. 54, alin. (1) din capitolul VI abrogat de Art. 60, alin. (1), litera C. din capitolul VIII din Legea 144/2007)

(2) Prevederile legale în vigoare privitoare la declaraţia de avere se aplică în mod corespunzător.

CAPITOLUL VII: Răspunderea aleşilor locali

Art. 55

Aleşii locali răspund, în condiţiile legii, administrativ, civil sau penal, după caz, pentru faptele săvârşite în exercitarea atribuţiilor ce le revin.

Art. 56

(1) Consilierii răspund în nume propriu, pentru activitatea desfăşurată în exercitarea mandatului, precum şi solidar, pentru activitatea consiliului din care fac parte şi pentru hotărârile pe care le-au votat.
(2) În procesul-verbal al şedinţei consiliului va fi consemnat rezultatul votului, iar, la cererea consilierului, se va menţiona în mod expres votul acestuia.

Art. 57

(1) Încălcarea de către consilieri a prevederilor Legii nr. 215/2001, cu modificările şi completările ulterioare, a prevederilor prezentei legi şi ale regulamentului de organizare şi funcţionare a consiliului atrage aplicarea următoarelor sancţiuni:
a) avertismentul;
b) chemarea la ordine;
c) retragerea cuvântului;
d) eliminarea din sala de şedinţă;
e) excluderea temporară de la lucrările consiliului şi ale comisiei de specialitate;
f) retragerea indemnizaţiei de şedinţă, pentru 1-2 şedinţe.
(2) Sancţiunile prevăzute la alin. (1) lit. a)-d) se aplică de către preşedintele de şedinţă, iar cele de la alin. (1) lit. e) şi f) de către consiliu, prin hotărâre.
(3) Pentru aplicarea sancţiunilor prevăzute la alin. (1) lit. e), cazul se va transmite comisiei de specialitate care are în obiectul de activitate şi aspectele juridice, aceasta prezentând un raport întocmit pe baza cercetărilor efectuate, inclusiv a explicaţiilor furnizate de cel în cauză.

Art. 58

La prima abatere, preşedintele de şedinţă atrage atenţia consilierului în culpă şi îl invită să respecte regulamentul.

Art. 59

(1) Consilierii care nesocotesc avertismentul şi invitaţia preşedintelui şi continuă să se abată de la regulament, precum şi cei care încalcă în mod grav, chiar pentru prima dată, dispoziţiile regulamentului vor fi chemaţi la ordine.
(2) Chemarea la ordine se înscrie în procesul-verbal de şedinţă.

Art. 60

(1) Înainte de a fi chemat la ordine, consilierul este invitat de către preşedinte să îşi retragă sau să explice cuvântul ori expresiile care au generat incidentul şi care ar atrage aplicarea sancţiunii.
(2) Dacă expresia întrebuinţată a fost retrasă ori dacă explicaţiile date sunt apreciate de preşedinte ca satisfăcătoare, sancţiunea nu se mai aplică.

Art. 61

În cazul în care după chemarea la ordine un consilier continuă să se abată de la regulament, preşedintele îi va retrage cuvântul, iar dacă persistă, îl va elimina din sală. Eliminarea din sală echivalează cu absenţa nemotivată de la şedinţă.

Art. 62

(1) În cazul unor abateri grave, săvârşite în mod repetat, sau al unor abateri deosebit de grave, consiliul poate aplica sancţiunea excluderii temporare a consilierului de la lucrările consiliului şi ale comisiilor de specialitate.
(2) Gravitatea abaterii va fi stabilită de comisia de specialitate care are în obiectul de activitate aspecte juridice, în cel mult 10 zile de la sesizare.

Art. 63

Excluderea temporară de la lucrările consiliului şi ale comisiilor de specialitate nu poate depăşi două şedinţe consecutive.

Art. 64

Excluderea de la lucrările consiliului şi ale comisiilor de specialitate are drept consecinţă neacordarea indemnizaţiei de şedinţă pe perioada respectivă.

Art. 65

În caz de opunere, interzicerea participării la şedinţe se execută cu ajutorul forţei publice puse la dispoziţie preşedintelui.

Art. 66

(1) Sancţiunile prevăzute la art. 57 alin. (1) lit. e) şi f) se aplică prin hotărâre adoptată de consiliu cu votul a cel puţin două treimi din numărul consilierilor în funcţie.
(2) Pe perioada aplicării sancţiunii, consilierii în cauză sunt scoşi din cvorumul de lucru.

Art. 67

Pentru menţinerea ordinii în şedinţele comisiilor de specialitate, preşedinţii acestora au aceleaşi drepturi ca şi preşedintele de şedinţă. Aceştia pot aplica sancţiunile prevăzute la art. 57 alin. (1) lit. a)-d).

Art. 68

Sancţiunile prevăzute la art. 57 alin. (1) se pot aplica în mod corespunzător preşedinţilor şi vicepreşedinţilor consiliilor judeţene, pentru abaterile săvârşite în calitatea lor de consilier.

Art. 69

(1) Pentru abateri grave şi repetate, săvârşite în exercitarea mandatului de viceprimar, de preşedinte sau de

vicepreşedinte al consiliului judeţean, persoanelor în cauză li se pot aplica următoarele sancţiuni:
a) mustrare;
b) avertisment;
c) diminuarea indemnizaţiei cu 5 - 10% pe timp de 1-3 luni;
d) eliberarea din funcţie.
(2) Sancţiunile prevăzute la alin. (1) lit. a) şi b) se aplică, prin hotărâre a consiliului, la propunerea motivată a primarului, respectiv a preşedintelui consiliului judeţean. În cazul preşedintelui consiliului judeţean, propunerea trebuie făcută de cel puţin o treime din numărul consilierilor în funcţie şi va fi temeinic motivată. Motivele care justifică propunerea de sancţionare vor fi aduse la cunoştinţă consilierilor cu cel puţin 5 zile înaintea şedinţei.
(3) În cazul sancţiunilor prevăzute la alin. (1) lit. a) şi b), hotărârea se adoptă cu votul deschis al majorităţii consilierilor în funcţie, iar în cazul sancţiunilor prevăzute la lit. c) şi d), cu votul secret a cel puţin două treimi din numărul consilierilor în funcţie.
(4) Aplicarea sancţiunilor prevăzute la alin. (1) lit. c) şi d) poate fi făcută numai dacă se face dovada că viceprimarul, preşedintele sau vicepreşedintele consiliului judeţean a încălcat Constituţia, celelalte legi ale ţării sau a prejudiciat interesele ţării, ale unităţii administrativ-teritoriale sau ale locuitorilor din unitatea administrativ-teritorială respectivă.
(5) La eliberarea din funcţie se aplică în mod corespunzător prevederile Legii nr. 215/2001, cu modificările şi completările ulterioare.

Art. 70

Împotriva sancţiunii prevăzute la art. 69 alin. (1) lit. c) şi d) persoana în cauză se poate adresa instanţei de contencios administrativ competente. Procedura prealabilă nu este obligatorie.

Art. 71

Aplicarea sancţiunilor prevăzute la art. 57 alin. (1), în cazul preşedinţilor şi vicepreşedinţilor consiliului judeţean, în calitatea acestora de consilier, nu are nici un efect asupra exercitării de către cei în cauză a mandatului încredinţat de consiliu.

Art. 72

Aplicarea sancţiunii prevăzute la art. 69 alin. (1) lit. d) nu are nici un efect asupra mandatului de consilier al preşedintelui sau al vicepreşedintelui consiliului judeţean.

Art. 73

Primarii pot fi revocaţi din funcţie în urma unui referendum, în condiţiile şi în cazurile stabilite prin Legea nr. 215/2001, cu modificările şi completările ulterioare.

CAPITOLUL VIII: Registrul de interese

Art. 74

(1) Aleşii locali sunt obligaţi să îşi facă publice interesele personale printr-o declaraţie pe propria răspundere, depusă în dublu exemplar la secretarul comunei, oraşului, municipiului, sectorului municipiului Bucureşti, respectiv la secretarul general al judeţului sau al municipiului Bucureşti, după caz.
(2) Un exemplar al declaraţiei privind interesele personale se păstrează de către secretar într-un dosar special, denumit registru de interese.
(3) Al doilea exemplar al declaraţiei de interese se transmite la secretarul general al prefecturii, care le va păstra într-un dosar special, denumit registru general de interese.
(4) Modelul declaraţiei se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Administraţiei şi Internelor, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 75

Aleşii locali au un interes personal într-o anumită problemă, dacă au posibilitatea să anticipeze că o decizie a autorităţii publice din care fac parte ar putea prezenta un beneficiu sau un dezavantaj pentru sine sau pentru:
a) soţ, soţie, rude sau afini până la gradul al doilea inclusiv;
b) orice persoană fizică sau juridică cu care au o relaţie de angajament, indiferent de natura acestuia;
c) o societate comercială la care deţin calitatea de asociat unic, funcţia de administrator sau de la care obţin venituri;
d) o altă autoritate din care fac parte;
e) orice persoană fizică sau juridică, alta decât autoritatea din care fac parte, care a făcut o plată către aceştia sau a efectuat orice fel de cheltuieli ale acestora;
f) o asociaţie sau fundaţie din care fac parte.

Art. 76

În declaraţia privind interesele personale, aleşii locali vor specifica:
a) funcţiile deţinute în cadrul societăţilor comerciale, autorităţilor şi instituţiilor publice, asociaţiilor şi fundaţiilor;
b) veniturile obţinute din colaborarea cu orice persoană fizică sau juridică şi natura colaborării respective;
c) participarea la capitalul societăţilor comerciale, dacă aceasta depăşeşte 5% din capitalul societăţii;
d) participarea la capitalul societăţilor comerciale, dacă aceasta nu depăşeşte 5% din capitalul societăţii, dar depăşeşte valoarea de 100.000.000 lei;
e) asociaţiile şi fundaţiile ai căror membri sunt;
f) bunurile imobile deţinute în proprietate sau în concesiune;
g) funcţiile deţinute în cadrul societăţilor comerciale, autorităţilor sau instituţiilor publice de către soţ/soţie;
h) bunurile imobile deţinute în proprietate sau în concesiune de către soţ/soţie şi copii minori;
i) lista proprietăţilor deţinute pe raza unităţii administrativ-teritoriale din ale căror autorităţi ale administraţiei publice locale fac parte;
j) cadourile şi orice beneficii materiale sau avantaje făcute de orice persoană fizică ori juridică, legate sau decurgând din funcţia deţinută în cadrul autorităţii administraţiei publice locale; orice cadou sau donaţie primită de aleşii locali într-o ocazie publică sau festivă devin proprietatea acelei instituţii ori autorităţi;
k) orice alte interese, stabilite prin hotărâre a consiliului local, în cazul primarilor, viceprimarilor şi consilierilor locali, sau prin hotărâre a consiliului judeţean, în cazul preşedintelui şi vicepreşedintelui acestuia şi al consilierilor judeţeni.

Art. 77

(1) Consilierii judeţeni şi consilierii locali nu pot lua parte la deliberarea şi adoptarea de hotărâri dacă au un interes personal în problema supusă dezbaterii.
(2) În situaţiile prevăzute la alin. (1), consilierii locali şi consilierii judeţeni sunt obligaţi să anunţe, la începutul

dezbaterilor, interesul personal pe care îl au în problema respectivă.
(3) Anunţarea interesului personal şi abţinerea de la vot se consemnează în mod obligatoriu în procesul-verbal al şedinţei.

Art. 78

Registrul de interese are caracter public, putând fi consultat de către orice persoană, în condiţiile prevăzute de Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informaţiile de interes public.

Art. 79

(1) Declaraţia privind interesele personale se depune după cum urmează:
a) în termen de 15 zile de la data declarării consiliului ca legal constituit, în cazul consilierilor judeţeni şi al consilierilor locali;
b) în termen de 15 zile de la depunerea jurământului, în cazul primarilor;
c) în termen de 15 zile de la alegere, în cazul preşedinţilor şi vicepreşedinţilor consiliilor judeţene şi al viceprimarilor.
(2) Aleşii locali în funcţie la data intrării în vigoare a prezentei legi vor depune declaraţia în termen de 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hotărârii Guvernului prevăzute la art. 74 alin. (4).

Art. 80

(1) Aleşii locali au obligaţia să reactualizeze declaraţia privind interesele personale la începutul fiecărui an, dar nu mai târziu de 1 februarie, dacă au intervenit modificări semnificative faţă de declaraţia anterioară.
(2) Secretarul unităţii administrativ-teritoriale va transmite secretarului general al prefecturii, până la data de 1 martie a fiecărui an, un exemplar al declaraţiilor reactualizate.

Art. 81

Hotărârile adoptate cu nerespectarea dispoziţiilor art. 77 sunt nule de drept, potrivit dispoziţiilor art. 47 alin. (2) din Legea nr. 215/2001, cu modificările şi completările ulterioare.

Art. 82

(1) Nerespectarea declaraţiei privind interesele personale în termenul prevăzut la art. 79 atrage suspendarea de drept a mandatului, până la depunerea declaraţiei.
(2) Refuzul depunerii declaraţiei privind interesele personale atrage încetarea de drept a mandatului.
(3) Suspendarea sau încetarea mandatului se constată prin hotărâre a consiliului local, respectiv judeţean.

Art. 83

Cadourile şi orice beneficii materiale nedeclarate potrivit prevederilor art. 76 lit. j) sunt supuse confiscării.
(la data 01-feb-2014 Art. 84 din capitolul VIII abrogat de Art. 154, punctul 2. din titlul II din Legea 187/2012)

CAPITOLUL IX: Dispoziţii finale

Art. 85

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 60 de zile de la publicarea ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.
(2) La aceeaşi dată se abrogă:
a) art. 53, art. 60, alin. (2) al art. 72, art. 80 şi alin. (2) al art. 103 din Legea administraţiei publice locale nr. 215/2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 204 din 23 aprilie 2001, cu modificările şi completările ulterioare;
b) capitolul II din anexa nr. II/1 la Legea nr. 154/1998 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar şi a indemnizaţiilor pentru persoane care ocupă funcţii de demnitate publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 266 din 16 iulie 1998, cu modificările ulterioare;
c) orice alte dispoziţii contrare.
(3) În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, regulamentele de organizare şi funcţionare a consiliilor locale şi judeţene vor fi modificate şi completate potrivit prevederilor acesteia.

-****-

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 şi ale art. 76 alin. (1) din Constituţia României, republicată.

PREŞEDINTELE CAMEREI DEPUTAŢILOR
VALER DORNEANU
PREŞEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VĂCĂROIU

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 912 din data de 7 octombrie 2004